

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

<p>Előfizetési ár: Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr. Helyes szám ára: 10 krajczár. Előfizetel csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.</p>	<p>Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére s a Nyilt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.</p>	<p>Hirdetések Árzasabály szerint számítanak. — Nagyobb és többször hirdetések jutányosan eszközöltnék. Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr. Nyilttár petit sora: 30 kr.</p>
---	--	---

B.-Gyarmat, november 9.

Vármegyénknek folyó évi november hó 5-én megtartott közgyűlése régen lezajlott már, midőn e sorokat írjuk, de még ma is annak hatása alatt állunk s nem zárkozhatunk el az elől, hogy ott nyert benyomásainknak hangot ne adjunk; tesszük ezt annyival inkább, mert úgy érezzük, hogy ez a közgyűlés forduló pontot jelez vármegyénk életében.

A nem régen megalakult szabadelvű párt első ízben lépett e napon a porondra, hogy azzal az áramlattal, mely mögött áldatlan harc és sikertelen, meddő küzdelem tenyészt, megharcoljon. A párt megtette kötelességét, bátran és önérzettel ment bele a küzdelembe, s győzedelmesen került ki abból. Ez eredmény egyébiránt előrelátható volt, mert annak a pártnak fellépését, annak a pártnak cselekvését, mely hosszú évek során létesített alkotásait, intézményeit mindenkor a nemzet életébe beilleszteni igyekezett s létezését hazánk érdekeivel a legszorosabb kapcsolatba tudta hozni s az által, hogy fenállásának alapjaiba a nemzet életéből vette s abból fakadó elvek summáját rakta le, arra, hogy állami életünket vezetőleg irányítsa, herraadatlan érdemeket szerzett — ennek a pártnak működését a sikernek kell koronáznia mulhatatlanul.

A lezajlott közgyűlés azonban reánk nézve

TÁRCZA.

Tanács.

*Ne kérdezd azt tölem, angyalom,
Mi legyen dében az usztalon. —
Főz akármít, csak jól, izletest,
Ki szereti, ki nem, — no keresd.
Igaz, egyet mégis kikötök
(Jó, hogy épen most ezembe jött):
Az ételtől flúzort ne kíméld,
Egészségeseb, aki ezzel él;
Legyen vídám kedélyed a — ső,
(Komor aroszal nyujtva mi se' jó)
A mire ezukor kell: mosolyod'
Rá bármily pazarul szórhatod,
Szendeséged a petrezselyem,
Kívált, ha vendég jó, meglegyen;
Pörkölt hagyma, gyömbér, mint az élez.
Bár csipős, ülté ha vele élz; —
Sőt, ha a szakácskönyv eserbe hagy,
S kozmásitja kedved' a harag;
Kavarj össze mindent s a zamat
Lepje el csókolban ajkamat.
De ha tán kő' egy kis paprika? ...
... Ezt már hagyjáltok a férstra ...*

R.

A babonás.

— Guy de Maupassant rajza. —

Midőn egy reggel Marmontiers báró távozott hazulról, így szólt a feleségéhez:
— Jól tudod, cziczuskám, hogy nekem ma

nemcsak azon okból fontos és emlékezetes, mert azon a szabadelvű elem ülte diadalát, hanem azért is, mert a történetek után immár tisztában lehet mindenki azzal: hogy — bármikép tagadták, bármikép igyekeztek is titkolni — vármegyénkben is nemcsak megalakult, nemcsak szervezkedett már, hanem actióba is lépett — *a néppárt*; ez a párt, mely míg egyfelől nyíltan hirdeti azt, hogy az egyházpolitikai törvények előtt bölcs mérséklettel és igaz hazafisággal meghajlik, addig a közélet minden intézményeibe, vármegyék, községek életébe még a tisztikar gyanúsításával kapcsolatosan is avatatlan kézzel belesnyúlni azon czállal igyekszik, hogy az egyházpolitikai törvényeket, az egyenlőség nagy elvének e kimagasló alkotásait, magyar államiságunk e consolidáló eszközeit halomra döntse s lerontsa, s e nemzet sajátos jellemével ellentétben, történeti multjának egyes meztagadásával, a szabadelvű eszmék teljes feláldozásával állami, társadalmi életünket a maradiság áldatlan bilincseibe verje s a szabadelvű irány által számunkra kijelölt ösvényről bennünket leszorítani igyekezzék.

Ez az s nem kevesebb, a mit ez a párt akar, ez az, amit elérni óhajt s el lehetünk arra készülvé, hogy inntől kezdve mindenütt és mindenkor szembe fogjuk találni őt; s mindenkor le kell számolnunk majd vele. Létezése baj, de nem — félelmetes. Mert azok az elemek, melyekből áll, azok a körök

ülésem van a kamarában, miután az valószínűleg nagyon sokáig fog tartani, így csak este jövök haza és a városban ebédelek.

A kis bárónő a legszeretetremlőbb modorban húzva félre szájacskáját, így felelt:

— Ah! milyen rossz dolog tőled, hogy engemet így földözöl annak a csúf politikának, na, de mindég, ha már így van, egyedül fogok ebédelni.

A báró erre vigasztalni kezdte nejét, hogy imádja, de lássa be, hogy az állam, a közjó érdeke stb. kívánja ezt tőle így.

Alig távozott a báró, a kis bárónő a telefonhoz ment és néhány perc múlva javában társalgott Etousettes úrral.

Az ülés, a melyről a báró beszélt, csak kifogás volt, melyet ürügyül használt, hogy haluzról távozhassék. A politika a jó bárót tulajdonképen igen kevésbé érdekelte, annál inkább szenvedélye volt a játék, a mely már temérdek pénzt elnyelté, de a melyet bevallani neje előtt sehoggy sem akart.

Igy ezáltal is nagyon gyorsan távozott a kamarai ülésről és elment klubjába.

A szerencse istenasszonya ma még kevesebbé kedvezett neki, mint máskor. Ebéd alatt, a mennyire annyira, még csak össze tudta tartani pénzét, de már este kilencz óra után elkezdett eszeveszletten veszíteni, — úgy, hogy 11 órakor teljesen kifosztva kelt föl a játékasztal mellől.

Partnerei, a kik mosolyogva gyömszólték zsebre a nyeresémet, kötelezve érezték magukat mintegy, hogy nyájás szavakkal vigasztalják

és osztályok, melyeknek kebeléből tagjait és híveit toborozni igyekeztek, döntő szereplésre, irányító actióra nemzetünk életében képesek sohasem lesznek, — képtelenségök oka szervezkedések alapelve, mely e nemzet multjával, jelenével diagonális ellentétben áll s a haladásnak és a szabadelvű iránynak hódoló nemzet életében állandóan s maradándólag gyökeret verni képes sohasem volt. — Fanatikus papok, káplánok, megcsókonyósodott conservatívek, önmagukkal meghasonlott emberek még sohasem alkottak maradandó jót, maradandó szépet.

A bajnak komolyabb oldala a párt sima, alkalmazkodó politikai magatartásában rejlik; képessége abban, hogy politikai érettséggel, képességgel bíró férfiakat, olyanokat, a kik a szabadelvűség szolgálatában elismerő tevékenységet fejtettek ki, — ideig-óráig — magához csatolni tud, valóban bámulatot. Abban, hogy a nemzeti párt hívei, a párt nevének feladásával — pusztán ellenzékiekedésből, vele karöltve haladnak, van sok, érthetetlen, de az ma már, midőn közéletünk minden mozgalmainál e jelenséget következetesen ismétlődni látjuk, nem meglepő. A nemzeti pártnál — úgy látszik — ez már megszokott dolog, politikai elv, melyet mindenkor híven követ; ő lássa; mily eredményvel. Annyi azonban bizonyos, hogy a politikai rövidlátóság már maga elég bontó elem arra, hogy valamely párt feloszlását eredményezze,

Dicsérték hideg vérért, elegancziáját a játékban és végül, hogy férfiúi hiúságának is hizelegjenek, így szólt az egyik boldog nyertes:

— Őnt neje tulságosan szereti, ez az oka, hogy olyan fenomenálisan vesz a játékban!

A báró, a ki épen huszonhétezer frankot vesztett, úgy gondolta, hogy illenék elkezdeni a gazdálkodást, ezért is nem hozott fiakkert, de meglehetősen aggályos szívvvel és nehéz fejvel bandukolt lakása felé.

Midőn háza elé ért, a frontnak csak egyetlen ablaka volt már kivilágítva, neje szobájáé.

— Szegény kicsikém. Bizonyosan váraozik rám és rólam gondolkozva, kézimunkán dolgozik még.

Egészen ellágyult hangulat vett rajta erőt és megborzadt ajas viselkedésétől. Szídtá magát, hogy egy ilyen hájos asszonyka birtokában még képes a játék ördögének áldozni.

— Nem, nem játszom többé! szólt határozott hangon és egészen áthatva elhatározásának magasított voltától, macskalépésekkel neje szobájáig kuszott és halkán nyitotta meg az ajtót.

— Egy csokkal fogom fülébrészteni! suttagá, aztán előre nyújtott nyakkal és — Ördög és pokol! ordított föl egyszerre sebzett vadként a báró.

Neje egy ottomán hevere és eldte féltérdre ereszkedve a szép Etousette úr, a kinek szemébe a legnagyobb gyöngédséggel tekintett.

A szerelmese annyira el voltak merülve, hogy nem hallottak a báró felkiáltását, a ki nesztelen léptekkel vonult vissza szobájába.

hogy a nemzet itélőszéke előtt kárhóztató ítéletet nyarjen. Abban azonban, hogy a caifra köntöbe öltöztetett irányzattal a szabadelvűséget valló férfiak is haladjanak, már valami több van az érthetlenségűnél. Nem egyéb ez, mint a szabadelvűség ellen elkövetett bűn, melynek kárhóztatos következményeit a megbánás sohasem teheti jóvá, nem egyéb ez, mint a gyöngeségnek ama mentőre igényt nem tartható foka, mely épen azt, a mi benne erő, épen azt, a mi benne éltető, idegen hátrányoknak engedti át azoknak ottárain áldozza fel legértékesebb kincseit. Avagy nem látják-e, hogy a néppárt előidézősége, szivessége irányokban a lehető legnagyobb csúlokat takar? Se nem veszik észre, hogy képzettségök, befolyásuk kiaknázása s felhasználása után egyszerűen ki fogja dobni őket kebeléből? Avagy alkotnak-e valamit, a mi a nemzet életére kihat, azzal a páttal karöltve, mely a szabadelvűségnek nem is ellentéte, hanem egyenes negatívja? S nem veszik észre, hogy közlekedések a néppártos az elvhűség rovására csak a bizalmat amott sem keltenek? Ám menjenek, gyöngeségükre hallgatva, tovább, — ahhoz, hogy valaki méltatlan szerelméből kiábránduljon, a legalkalmasabb mód az, ha szerelme tárgyával érintkezik.

A szabadelvűség erre ezel nem gyöngül: a szabadelvűség elvének hódoló párt tisztában van azzal, hogy ha az általa hirdett elvek a nemzet minden rétegeibe elhatnak s tisztában van azzal, hogy ez elveken nyugvó intézményeket megalkotni szép, megtartani kötelesség.

*

A közgyűlés lefolyására vonatkozólag követelésekről értesíthetjük közönségünket:

Rudnay Béla főispán, Seitovszky János alispán, a dignitarius és a többi fungens tisztikarral elfoglalván előki székét, a közgyűlést megnyitja. Az ellenzék sorfalából „Elijen Seitovszky” felkiáltások hangzottak fel. A nagy többségben lévő kormánypárt ellentüntetése nélkül hallgatta a felkiáltásokat, míg a főispán méltóságtelejes „Quos ego!” hangon felszólalt és igen okos és tapintatos megajnyító beszédével lecsendesítette a kitért és állandónak mutatkozó vihart, biztosítván a köztörvényhatóság bizottságát, hogy egészen pártatlanul és

Feje égett, a düh lángolt minden izmában. Micsoda bosszút is gondoljon már ki ennek a hitzegő teremtesnek. — Méreg, gyilkos, vagy átengedje őt a törvény kezére?

Végre is ajkai körül démoni mosoly jelent meg. Megtalálta a bűntényt.

Borzas haját gondosan megfésülte. — nyakendőjét ujjal cserélte fel, aztán kilépett a házból.

Éjfél volt éppen a bűn és bosszú órája.

•••

A klubban még javában folyt a játék. Marmon tiers leült az asztal mellé és elkezdte a kártyát keverni.

Egyik partit a másik után nyerte meg. Eszeveszett halommal nőtt előtte a bankjegy, az ezüst, az arany.

— Rien ne vas plus! ordította a báró rekedt, mámoros hangon.

Reggel felé szétugrasztotta a bankot és nem kevesebb, mint százötvenezer frank hevert előtte.

•••

A klubban még hosszú ideig beszéltek erről a mezeszerő partieréről, a mely éjféltől reggelig tartott és a melynek végén Marmon tiers partneri 1—1 frankot kértek a klubbazogáktól, hogy haza tudjanak menni.

•••

A báró kilenc óra felé sápadt arcuzal, borzas hajjal lépett neje szobájába és egy pom-pán, szikrázó gyémántokkal díszített ékzert tett le az éjjeli asztalkára. A kis báróné férje lépteinek neszeré fölébredt — és mosolygott.

— Ah, te vagy az, édes —

tárgyilagosan fog eljárni a fennforgó ügyekben. A főispán beszéd a kellő hatást meg is tette, a kedélyek csakugyan lecsendesedtek s az előklete alatti első közgyűlésen pártkülönbség nélkül beismerte mindenki, hogy Rudnay főispánnak erélyes, tapintatos és bölcs fellépése minden irányban biztosítani fogja Nógrád vármegye helyes adminisztrációját.

A kedélyek csillapítására jótékonyan hatott a főispánnak az a tapintatos eljárása is, hogy a tiszteletbeli tisztviselőket az eddigi gyakorlattól eltérőleg, mindjárt az ülés kezdetén nevezte ki és pedig tiszteletbeli főszolgabíróvá ifj. Szakall Ferenc szolgabíró és tiszteletbeli szolgabíróvá Hell Ferenc közigazgatási gyakornokot, ifj. Szakall Ferenc a hivatalos esküt nyomban le is tette.

Majd jegyzőkönyvhitelesítőül felkérte Vannay Ignác, Dessewffy Elek és Balás József uratak s a jegyzőkönyv hitelesítésére nov. 8-át tűzte ki.

Ezek után a funkciók után br. Jeszenszky Sándor, aki úgy látta, az ellenzéknek, sőt talán a néppártnak is vezérifává nőtte ki magát, interpellációt intézett a főispánhoz és nyugodt, de kemény szavakkal kritika alá akarta venni a főispán eljárását egyes aprólékos dolgok miatt. Hogy a dilemma, melybe a főispánt hozni akarta, annál tetszetősebb legyen, — cizálta a főispán székfoglaló beszédéből azt a pontot, hol Rudnay kijelentette, miszerint nagy és fényes nevű utódaí után ő a vármegyét igazságosan, pártatlanul és méltányosan fogja kormányozni. Rövid ténykedése azonban, mondja br. Jeszenszky, — az imént elmondott programponntal homlokegyenest áll. Tudjuk, — ugymond, — hogy egy mozgalom indult meg a vármegyében Seitovszky alispánsága ellen és a főispán maga is személyesen részt vett, abba a tisztikart is bevonja. Ezután előhozta, hogy nem régiben Torda-Aranyosvármegyében a belügyminiszter rendeletét intézték, melyben rendre utasította a tisztikart azért, mert a választási mozgalmakban részt vett. Majd felhozta azt is, hogy a főispán maga előidézte B. Gyarmat bíróját és jegyzőjét a meghagyta nekik, hogy a kormánypártal tartanak, mert különben veszélyeztetik a főispánság ügyét, sőt a székhely kérdése sem lehet jövőre kizárva. A szolgabírók — ugymond a felszólaló — utasított nyertek Seitovszky alispán kibuktatására. Ezek után kérde: mivel igazolja magát a főispán ezen „példátlan” eljárása miatt? Meg kell jegyezni, hogy a kormánypárt ezen vádaskodással szemben a legbüggadtabban viselte magát, csak a merészebb kifejezéseket „eláll”-lal tüntette ki.

A főispán egész nyugodtsággal hallgatta rég br. Jeszenszky beszédét, amely az ellenzéknel sem tett valami nagy hatást. A főispán erre a felszólalásra erélyes hangon kijelentette, hogy hozzá semmifele interpellációk nem intézhetők, azokra

— En, mit álmodtal baba?

— Szepet, nagyon szepet.

A báró, visszaemlékezve az Etousettes úrrali tété-à-tété-re, mormogott még valamit a fogai közt, aztán karjai közé zárta a kíváncsok szép asszonyát.

•••

Ettől a percztől kezdve Marmon tiers és neje boldogan és békésen éltek együtt.

A báró kártyázott és vesztettül nyert, a báróné pedig folytatta a telefonon át csevegését a szép és érdekes Etousettes úrral.

Mutamur.

Egy hideg novemberi éjen át.
Lehullott a rózsafa levele,
Megérinté a tél hideg szele
S reggelre szegény levéltemen állt.

Cintalannul jártrik a szél vele
S öszveveri levéltemen ágát,
Mintha értém néma sóhajását,
Hogy oda van a dísz: levele.

Lombos fánál zöldibbnek reményim,
S mint a rózsá, virnők valósnak
S olyan hamar mind semmivé válnak . . .

Már azt hittem, hogy az Éden enyém.
De egy szava az édes leányknak,
Véget vetett minden szép ábrándnak . . .

December.

nem is kellene válaszolnia, mert ő a kormány megbízottja s bármennyű eljárásért csakis a kormányának felelős. De cizája nincs — ugymond — a hozzá intézett interpellációknak, mert az azokra esetleg adott válaszai felett a köztörvényhatóság sem „tudomásvétel”, sem pedig „tudomás nem vétellel” nem határozhat. Kritika vagy panasz tárgyává tehetik az ő eljárását, mert a magyar alkotmány a parasztiogot nemcsak a felszólaló báró ur, hanem mindenki részére biztosította s ő bármily pauzásra a maga illetékes helyén, a kormánytól megfelelői kéz. Egyébként kifejezést ad annak, hogy ő az alkotmányuk és a törvényeknek mindenkor tisztelője volt és lesz és mint főispán azoknak hű öre és végrehajtója marad. Kéri a bizottságot, hogy az aprólékos dolgok felett térjen napirendre. A nagy többség a főispán válaszát eljénzessel fogadta a napirendre tért.

Erre Nagy Mihály tbeli főjegyző, aki betegsé-
ből ládozóó Tibanyi Ferenc főjegyzőnek helyettesi-
títé. — bejelentette az alispáni előszaki jelentést
s az arra adott állandó választmányi javaslatot,
mely az alispáni jelentést tudomásul venni javalta.
Az ellenzék kívánta annak felolvasását. A felolva-
sást a főispán elrendelte s az meg is kezdetett,
míg uóhány passus elolvasása után az alispán maga
kérté a felolvasás mellőzését.

Erre br. Andreászky Gábor országgyűlési ellen-
zégi képviselő szóalt fel derűltség között be-
szélt Szalavszkyról, Nyitra vármegyéről és a nyitra-
vármegyei savanyú szelekről, melyek rosszabbak a
fillokszeránál, mert mindent elpusztítanak s kérdi
az alispánt, van-e tudomása arról, hogy Nógrád-
vármegye szent helyét, ezt a dicső termet, a sza-
badelvi part értékelési helyül volt merész fel-
használni?

Seitovszky alispán az interpellációra azt vála-
szolta, hogy akkortájt szabadságon volt s a terem
átengedése iránt Tibanyi alispánhelyettes főjegyző
intézkedett. „Akkor Tibanyit érje a rosszallás!”
zugtak az ellenzék részéről. A dolog élet azonban
Rudnay főispán tapintatos felszólalása elvette, aki
egyszermind kijelentette azt is, hogy az alispán
elleni akció nem mostani eredeti, azt már ő itt
találta s ezért ő egyáltalában mit sem teth.

A vehemens és az obstrukció színezetével bíró
ellenzégi felszólalások és azoknak a főispán rész-
éről történt könnyed tönkretéte után a közgyűlés
csakugyan napirendre tért s hódolattal vette tuda-
omásul József főherceg köszönet levélét ama rész-
vétlirra, melyet a vármegye László főherceg
gyászos halála alkalmából hozzá intézett.

Az általános tisztújítás határnapjau 1895.
évi december hó huszadika tüzetett ki s el-
rendelte a vármegye, hogy a pályázati hirdetmény
közé tessenek, mely hirdetményben a pályázók
felbivassanak, hogy a minősítési (1893. évi 1. l.-cz.)
értelmében felszerelt kérvényeiket f. évi decz. hó
10-ig a főispánhoz terjesszék be. Ugyanakkor fog
a központi és az állandó választmány is megvá-
lasztani. Az ellenzék kívánatára a főispán elren-
delte, hogy a választásokra vonatkozó belügymi-
nisteri figyelmeztető rendelet, melyet minden újság,
— köztök lapunk is egész terjedelmében közölt, —
felolvasások. A rendelet egész terjedelmében fel-
olvasatott a tudomásul vétetett.

A vármegyei kölcsönökre és a közigazgatási
s gyámpénztári pénzek gyűmölcsözötésére vonat-
kozó határozatok névszerinti szavazattal hozandók.
A főispán a gyűlés ekonómiaja tekintetéből azt a
kérest intézte a bizottsághoz, hogy mindhárom
ügyre egyszerre történjék meg a szavazás. Az
ellenzék részéről azonban (br. Andreászky és Hu-
szár László felszólalása után) azt követelték, hogy
mindhárom ügyre a névszerinti szavazás külön ej-
tessenek meg. A főispán kijelentette azt, hogy ha
a vármegyei bizottsági tagok közül csak egy is
kívánja a külön szavazást, azt kötelességének is-
meri elrendelni. El is rendelte s a szavazás egy
negyed óra helyett háromnegyed óráig tartott.

Ugyanis névszerinti szavazással elhatározta a
vármegye, hogy a már eddigi 100.000 frtos köl-
csönöknek konverziója mellett az aszód—b.-gyar-
mat—iosonci vasutrá jegyzett 340.000 frtnyi
részvény megvételére a pesti hazai első takaré-
pénztárnál 96.5 arlyamos záloglevelekkel kifize-
tendő 440.000 frtos kölcsönt biztosít 4.85%
mellett. Ezzel kapcsolatos a községek vasuti köl-
csőneinek ügye, amennyiben 87 község jegyzett
részvényeket a jelzett vasutrá, melyek kölcsönök
utján fedezendő. Ezeket a kölcsönöket a községek
részére szintén a vármegye közvetíti a pesti hazai
első takarékpénztárnál. A községek részére 384,800
frtos kölcsőne van szükség. Az 50 évre terjedő ösz-
kölcsön, mely a 800.000 frtot jóval felülhaladja, a

vármegye uti alapjából évi 22.000 frtos és a községek részéről 20.000 frtos annualitásokkal foglósztatni.

Névszerinti szavazással lett eldöntve, hogy a vármegyehez átalakítási költségei, melyek több felemlesztett tőke után még 24.000 frtban állanak fenn, szintén a pesti hazai első takarékpénztárnál létesítendő kölcsön által fedeztessenek. A kölcsönt a belügyminister a házi pénztár terhére engedélyezte.

Végül ugyancsak névszerinti szavazással lett eldöntve, hogy a közigazgatási és árvaspénz a b-gyarmati takarékpénztárnál $\frac{1}{3}$ részben, a b-gyarmati népbanknál $\frac{1}{3}$ részben és a b-gyarmati takarékpénz- és hitelintézetnél $\frac{1}{3}$ részben gyűmölteszöndök.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy az első kérdésben 170-en, a másodiknál már csak 123-an, a harmadiknál csakis 63-an szavaztak; az ellenzők pajjai nagyon megritkultak, pedig minden kérés dacára ők kívánták, sőt követték a névszerinti szavazásokat.

A vármegyei bizottsági tagok választási határnapjával az egész vármegyére néve 1895. évi november hó huszadika tüzetett ki. A választási elnökök megválasztása képezte azt a próbakövet, mely a pártokat szám és súly szerint kiténtet. Ennél az aktusnál a pártok esatarendbe sorozották s alkotmányos fegyverekkel egymással megküzdöttek. A választási elnökök és helyettes elnökre vonatkozólag két lista volt előterjesztve, az egyik a főispán, a másik br. Andreánszky Gáboré. A főispán igen helyesen úgy tette fel a kérdést, hogy a kik a főispáni listát kívánják elfogadni, azok *igennel*, a kik azt el nem fogadják, *nemmel* szavazzanak, mely esetben az Andreánszky-féle lista lépne érvénybe. Br. Andreánszky az ellenzék nevében azt kívánta, hogy titkos legyen a szavazás, vagy ha az nem lehet, úgy szavazatlapon mellett történjen az meg. A főispán kijelentette, hogy a törvény a választásoknál nyílt szavazást ír elő, ami a magyar nyilatkságnak jobban is megfelel. Br. Andreánszky aztán kissé túl menő követeléseit között a vármegyei tisztikarral szemben oly kifejezést használt, melyért a tisztikar nevében ötletben azonnal elégtételre hívták fel. T. i. a nagy zaj közt olyas valamit mondott, hogy a névsor felolvasásánál nem bíz a tisztikarban. Br. Andreánszky a fellépés után a közgyűlés színe előtt a sértő kifejezést, mint lovagias ember, azonnal visszavonta és bocsánatot kért. A főispán oda nyilatkozott, hogy amennyiben br. Andreánszky Gábor sértő szavainak nem adott volna kellő magyarázatot, a tisztikar nevében és érdekében tudta volna, hogy mi a kötelessége, (A tisztikar a főispánt ezekért a szavakért teljesen megdélenezte.) Wladár Viktor is hasonló bizalmatlanságot akart kifejezteni ama indítványával, hogy a névsort olvasó jegyzők mellé a pártok részéről bizalmi férfiak állítsanak. Ennek az indítványnak azonban semmi-féle komolyabb következménye nem volt.

A bizottság ezután elfogadva a főispán javaslatát, a főispáni lista mellett *igennel 145-en*, ellene *nemmel 87-en* szavaztak s így a főispáni lista *58* szavazattöbbséggel fogadtatott el.

igennel szavaztak: Alk Ferencz, dr. Aranyossy Sándor, Baintner Arnold, Balás Antal, Balás Dezső, Balás Barna, Baratta Alajos br., Baross Árpád, Bartholomáidesz Gyula, Bartholomáidesz Gyula, Bende Gyula, Beke Béla, Beniczky Árpád, Bogdán Mihály, Bogdán Tivadár, Borbás György, Borbás Lajos, Buchwalder Jónás, Brüll Henrik Géza, Cservenák Gyula dr., dr. Csengei Gyula, Csiky Sándor, Csonka Zsigmond, Degenfeld Lajos gr., Draskóczy Ede, Draskóczy Zsigmond, Droppa Mihály, Fabriczy Pál, Fabian István, Fajnor Sándor, Feledi Ferencz dr., Felsenbúg Tivadár, Fischer József, Forgách Antal gr., Frenyo Gyula, Gellén Dezső, Gottstagh Lajos, Hajós László, Halászy Ferencz, Hanulay János, Hazénfeld Benjamin, Henrich János, Heks József, Hermann Károly dr., Horváthy Zoltán, Hindulják Lajos, Illés Ödön, Ivánka Ödön, Kállay János, Kandó Aladár, Kelemen József, Kis Jakab, Kohn Vilmos Kossaczky Emil, Kossaczky Oszkár, Kovács Ferencz, Kovács Ferencz, Krsák Ferencz, Kubinyi Márton, Kujnis Gyula, Kun Barna, Körmendi György, Kozma Zoltán, Lakatos Bertalan, Laskáry Gyula, Laszly István, Lázár Mór, Mehinger Lipót, Mikula Pál, Mosonyi Gyula, Nagy Mihály, Negro Adolf, Okolicsányi Manó, Oláh Alajos, Orszlányi Albert, Pajor István, Pethő Géza, Perényi István, Pick Ignác, Plachy Gusztáv, Plachy István, Plachy József, Plachy Zsigmond, Plichta Soma

dr., Plichta Cornél, Pósa István, Posztóczy Iván, Pulszky Agoston, Pongrácz György, Racher Ferencz, Rákóczy István, dr. Reinhardt István, Remenyi Karoly, Rosenbach Emil, Sacher Gusztáv, Sántha Zsigmond, Schlesinger Karoly, Schossberger Zsigmond, Schwimmer Henrik, Schneider György, Streter Alfred, Schwarz David, Steiner József, Sternlicht Henrik, Sternlicht Lipót, Sternlicht Vilmos, Szabó Károly, Szabo Lajos, Szakall Andor, Szakall Antal, Szakall Barna, Szakall Ferencz, legifj., Szakall Ferencz, Szent-Iványi Conrad, Szerémy Jenő, dr. Szgyártó Pál, Simonidesz János, Szilágyi Mór, Szontagh Pál, Tersztyánszky István, Ticsenszky József, Tihanyi Ferencz, Török Zoltán, Valentinyi Samu, Vannay Ignac, Vellibil Karoly, Veres Ernő, Veres János, Veres Lajos, Vndár Miksa, Wagner Sándor, Wittyer József, Willeczk Ede gr., Wohl Hermann, Wohl Adolf, Zimányi Jenő, Zubovits István, Dessewffy Elek főjegyző, Fölkel Károly árvaszéki ülnök, Gonda Károly árvaszéki jegyző, Horváth Danó árvaszéki ülnök, Horváth László alszámvevő, Sárosy János alszámvevő, dr. Kossaczky Arnold aljegyző, Hanzely Márton főszoigabíró, Fekete Lajos árvaszéki jegyző, Bokor György alszámvevő.

Nemmel szavaztak: Br. Andreánszky Gábor, Aninger László, Baintner Ottó, Balás József, Balásy Árpád, Beke Imre, Berczelly Béla, Bérczy Géza, Borbás Géza, Busbak Ádám, Cservenák György, gr. Czebrán László, Erhardt Viktor, id. Farkas Ferencz ifj., Farkas Ferencz, Fáy Árpád, Fáy Albert, Gazdik Lajos, Gellén Endre, Giller János, Grünbaum Henrik, Hanzely Béla, Havas Gyula, Horváth Bertalan, Horváth Gábor, Hottovinszky Károly, Huszár László, Huszár Károly, Jakobovics József, br. Jeszenszky Sándor, Kacsokics Iván, dr. Kacsokics Gyula, Kiss Ráfeel, Kommerell Gyula, Kriposzky Henrik, Lebniczky Pál, Luby Géza, Madách Imre, Madách Pál, Mester Mihály, Mocsáry Ödön, Mocsáry Sándor, Mojszák Ferencz, Muzsly Gyula, Nagy Iván, Neunond Károly, gr. Pejaevich Arthur, Pinter Sándor, Podbragyi Mihály, Pokorny Pál, Pongrácz Abraham, Prónay István, Prónay Mihály, Prónay Péter, Rosenbach Sándor, Ruzinkó Antal, Rudnyánszky László, Sreuker Andor, Sikli István, Sooky László, Smoll Endre, Schönheigner Frigyes, Szabó János, Szabó Pál, Szabó Vilmos, Sebestiány Adolf, Szentiványi Farkas, Szilárdy István, Szilárdy Ödön, Sztranyavszky Géza, Tariczky István, Valichora János, Vancsó Béla, Weiss Simon, Veres Imre, Vida Ferencz, Vince Károly, Wladár Viktor, Vlasék János, Zuhoránszky Pál.

A szavazás mely csöndben folyt le, igen sokan jegyezték a szavazatokat.

A választási határozat nyomban hitelesítettnek jelentetett ki.

A megválasztott választási elnökök és helyettes elnökök a következők: A b-gyarmati választó kerületben:

1. B-gyarmaton: elnök: Gr. Forgách Antal, h. elnök: Dr. Kossaczky Arnold. 2. Vadkert: elnök: Vannay Ignác, h. elnök: Tomeskö Nándor. 3. Patvarecz: elnök: Veres Ernő, h. elnök: Madách Pál. 4. Hugyag: elnök: Hajós László, h. elnök: Gonda Károly. 5. Kékkő: elnök: Bende Gyula, h. elnök: Farkas Alajos. 6. Zsely: elnök: Dessewffy Elek, h. elnök: Horváth Danó. 7. Lest: elnök: Bende Sándor, h. elnök: Raphanidesz Bogvoszló. 8. Surány: elnök: Fajnor Sándor, h. elnök: Negro Adolf.

A nógrádi választó kerületben:

1. Keszeg: elnök: Droppa Mihály, h. elnök: Ursprunger Pál. 2. Kosd: elnök: Oroszi Jenő, h. elnök: Gaál Mihály. 3. N.-Oroszi: elnök: Szabó Károly, h. elnök: Hayden Gergely. 4. Nőtines: elnök: Pongrácz György, h. elnök: Lénárd Béla. 5. Rétság: elnök: Illés Ödön, h. elnök: Kovács Ferencz. 6. Romhány: elnök: Dr. Rosenbach Emil, h. elnök: Horváth Gábor.

A szécsényi választó kerületben:

1. Szécsény: elnök: Simonidesz János, helyettes: Vancsó Béla. 2. Rimóc: elnök: Hoffmann Ignác, helyettes: Kalmár Béla. 3. Ludány: elnök: Tersztyánszky István, helyettes: Pokorny Pál. 4. Keranesság: elnök: Kandó Aladár, helyettes: Csiky Sándor. 5. Karanekeszi: elnök: Gottstagh Lajos, helyettes: Zubovics István. 6. Nagy-Gecz: elnök: Szerémy János, helyettes: Szerémy Jenő. 7. Nagy-Zellő: elnök: Komjathy Anselm, helyettes: Tóth Jenő.

A losonczy választó kerületben:

1. Losoncz város: elnök: Kovács Ferencz, alnök: Kujnis Gyula. 2. Losoncz-Apátfalva:

elnök: Szilassy Béla, alnök: Dr. Plichta Soma. 3. Vilke: elnök: Halászy Ferencz, alnök: Alk Ferencz. 4. Gács: elnök: Laszly István, alnök: Wellibil Karoly. 5. Abelova: elnök: Wagner Sándor, alnök: Sternlicht Lipót. 6. Divény: elnök: Ifj. Szakall Barna, alnök: Krsák Ferencz. 7. Vámosfalva: elnök: Vitális József, alnök: Zelenka Gyula. 8. Alsó-Sztrégoza: elnök: Madách Aladár, alnök: Kubányi Lajos. 9. Pincz: elnök: Szakall Ferencz idb., alnök: Draskóczy Ede. 10. Uhorszka: elnök: Br. Baratta Alajos, alnök: Svechla János. 11. Málnapataka: elnök: Kubinka Géza, alnök: Kubinka István.

A sziráki választó kerületben:

1. Szirák: elnök: Ondrejovich László, helyettes: Plachy Gusztáv. 2. Jobbágyi: elnök: Posztóczy Iván, helyettes: Schossberger Rudolf. 3. Csecse: elnök: Balassy Árpád, helyettes: Altörjay László. 4. Ecseg: elnök: Plachy Zsigmond, helyettes: Szalló Viktor. 5. Kálló: elnök: Kubinyi Márton, helyettes: Dessewffy Dezső.

A füleki választó kerületben:

1. Kis-Terenne: elnök: Kolossy Gábor, helyettes: Borbás György. 2. Fülek: elnök: Jankovich Sándor, helyettes: Szlovák István. 3. Rajgolec: elnök: Kovács József, helyettes: Faragó József. 4. S-Tarján: elnök: Boczkó Daniel, helyettes: Kovács Antal. 5. Czered: elnök: Schwimmer Henrik, helyettes: Plachy József. 6. Galsa: elnök: Beniczky Árpád, helyettes: Fabriczy Pál. 7. Karancs-Berény: elnök: Szakall Barnabás, helyettes: Pethő Géza.

A választás befejezte után a napirend kitért tárgyak ügyes órákunk által gyors egymásutánban alig egy óra alatt tárgyalattak le.

A közbiztonság S.-Tarjánban és vidékén annyira megrendült, hogy a vármegye készletre éri magát a csendörök szaporítása iránt a felirati intézkedéseket megtenni. Csak nemrég zajlott le a sztrájk, utána nem sokára következett az inaszi vakmerő rablás, majd betörés. Plachy főszoigabíró, aki erősen jár el a zavargó munkásokkal szemben fenyegető leveleket kap Bpestől az anarchistáktól. A vármegye felir, hogy S.-Tarjánban a csendörök száma legalább 20-ra szaporítsák s a közeli községekben csendörök állítsanak fel.

A kereskedelmi minister jóváhagyta azt az intézkedést, hogy a málnapataki állami elemi iskola telkéről 1570 □-l kisajfítottassék.

A Mária-Valéria kórház építéséhez szükséges téglák szállítása iránt a Jónás Adolf és társairól kötött szerződést a vármegye jóváhagyta.

A vármegye az 1896. évi nyomda-szükségletét a b-gyarmati könyvnyomda részvény-társaságnál biztosította ugyanoly szerződési feltételek mellett, mint a múlt évben.

A vármegye a börtönnel együtt eladta volt az államnak a börtön udvarában levő istállókat is. Most folyomodik a vármegye, hogy az istállók átadására egy évi balasztást adjon az igazságügy-minister.

A Mária-Valéria kórház terveit és költségvetéseit a minister átdolgozás végett visszaküldte. Miuthogy a sztrégovai völgy a vasuti közlekedéstől nagyon elvolna zárva, folyomodik a vármegye a kereskedelemügyi ministerhez, hogy az aszód-gyarmat-losonczy vasut mentén Ráros-Mulyad mellett vasuti megálló hely létesíttessék.

A vármegyei körlevelek közül pártolja törvényhatóságunk Kolozsvár sz. kir. város átírását, melyben felszólít, hogy Vágó Pál millenáris díszmenetnek tervezetét fogadjuk el. Pártolja továbbá Torontál vármegyének azt az átírását, melyben a cselédtartókat terhelő csendőrségi díjaknak az állam terhére való átvételét sürgeti.

Kérvények közül kiemeljük:

A kis-terenne—szécsényi h. 6. vasut engedélyeseinek (Szilárdy Ödön és társainak) kérvényét, melyben arra kéri a vmegyét, hogy a jelzett vasutra 120 ezer frt erejűg törzsrészenyírtjon alá. A kérelem teljesíthető nem volt, mert a közúti költvregretés 1895. és 96-ra már meg van állapítva s így legfeljebb az 1897—98. évi költségvetésbe vehető fel valamelyes segélyösszeg.

Málnapataka és vidékének lakossága folyomodott, hogy a zelene—málnapataki vicinális ut a törvényhatóság új hálózatába vétessék fel. A kérvény egyelőre az alispánnak adatott ki tanulmányozás és véleményezés végett.

A szklabonyai tükárosultak körül ötnék száz száz frtos 5%-os segélyt nyújt a vármegye a segedelmi alapból, azaz a kötelezettséggel, hogy a tőke öt év alatt visszafizetendő.

A II-ik országos és egyetemes tanügyi congressus költségére a vármegye 100 frtos adománnyal.

Schönberger Rozsd p.-selypi birtokos kérvényre megengedi a vármegye, hogy mezőreai a törvény által előírt forgópisztolyok helyett löfegyverrel látásának el s a határozatok megerősítés végett a nm. földmivédelési miniszterhez feljuszt.

A segéd- és kezdő, valamint szolgaszemélyzet segély iránti kérvények — egy kivételével — mostoha albánban rúnezültek, amennyiben elutasítottak.

A költség ügyek.

Szurák község ama határozata, hogy a felállítandó állami elemi isk. javára az 5%-től iskolai adót átengedi s hogy a tanítók évi 12 frt nyugdíj járulékát fizetni fogja, a vmegye által jóváhagyatott.

A szeredi kjszi lak építésére vonatkozó költségvetés és szerződés megerősítetett.

Pótjánok végzett vizsra küldte a törvényhatóság Losonca városának az új színházra vonatkozó közbiztonsági és tűzrendőri szabályrendeletét, a közbiztonsági rendeletét azonban jóváhagyta.

Vizás község községi elnöki ügyében a szolgabírói vizsgálat engedélyezett el.

A megadalmi magánpénztár 1896. évi költségvetése jóváhagyatott.

A bgyarabai járás szegényügyi bizottságának társelnökét Baintner Ottó lemondása folytán Hottovinsky Károly választotta meg.

A törvényhatósági és járási mezőgazdasági bizottságok megalakítása, valamint a Losoncz-pótlári vasút engedélyesének vármegyei segély megadására iránti kérvénye a jövő közgyűlésre halasztatott el.

Végül, miután meg kihirdették Piernicky Anna hába oklevelét, a közgyűlés d.-u. 1 órakor befejeztetett.

A társadalmi élet s a vallás.

Gezsa stós szerkesztő: Dr. KOSSACZKY ARNOLD.

Ismételjük a társadalmi élet ama minta, ama typus, mely szerint az emberi társadalom a fensőbb hatalmakat, egymás között való viszonyzataikat és velük való összeköttetéseiket idomítja. Ezt a társadalmi antropomorphismust bátran *sociomorphismusnak* nevezhetjük el. A társadalom csakis socialis alakba öltözetheti a felsőbb hatalmakat, midőn az azoktól jövő támenyenekbe *lelket* önt.

Minden vallás kezdetben túlnyomólag *physicalis*, természeti lényeknek conceptiója és emberhez való viszonyzatban. — A kezdetleges eszme: az életre keltés s nem az élettelenység, mert fogalmunk nekünk is első sorban a saját életünkéről van. Az életre keltés, és az élettelenység teljesen relativ distinctiók, melyekről fogalmat a gyermek vagy a vadak szellemvilágában hiába keresnénk: előttük minden lelkes, minden él, mert minden mozog vagy cselekedni úgy látszik, miként ők cselekesznek. A mozgás és a cselekvés eleinte csupán az élet által fogható fel s érthető meg valóban. A természeti lények hasznunkra vagy ártalmunkra vannak; hatásuk életünkre és szorunkra nem tagadható. — már pedig egy Isten egy oly élő lény, a kivel az embernek számolnia kell és a kinek hatalma túllépi a rendest. Hatalmasabb lények lévén az Istennek az embernél, de hasonlók hozzá, az alap ahhoz, hogy közte és közöttük társadalmi kötélek keletkeztek, meg van. A vallás bölcső-éveiben nem is egyéb, mint összessége oly törvényeknek, melyek a társadalmi aktioakt s reaktioakt az emberek és a felsőbb hatalmak között szabályozzák. E törvények az emberek kölesönös viszonyait, szabályozó törvények min-tái után ez analogia socialis humanae készülték; innen: a könyörgés, az áldozat, a hódolat stb. A vallás tehát társadalmi lény, mely a következőkön alapul: 1. az emberek fölénlén és vágyán a természetes, hatalmakkal szemben és 2. azon analogicus érvelésen, okoskodáson, mely e hatalmakat, az emberi akarat szerint assimilálja.

A kezdetleges egyház tehát egyfelől az embernek, a ki saját életéért reszket s abba fekteti reményét, életszükségeit nyugszik, másfelől pedig az embernek *intellectualis* szükségletein, melyek arra készítik, hogy a tüneményeket, melyeknek hatása alatt él és szenved, elképzelni, megoldani igyekeznek. Eleinte e vi-

szony magyarázatát *physicalis* tényekre és természetie erőkre a honnan kapja az ember a javakat és a bajokat, vezették vissza, majd később annak megfejtését a világnak, a világ fentartásának, kormányzatának, jólétének és nyomorának methaphysicalis értelmezésében kerestek. — végül általánosították a sociologiai törvényeket s azt képzelték, hogy az emberek, a családok, a törzsek, a nemzetek között fennálló békes és háborús helyzet — fennáll és létezik azon akarakterök között is, melyeket a természeti erők alá vagy ez erők felé helyeztek. Az egyetemes életnek oly conceptiója, mely szerint az nem egyéb, mint *mythicus* vagy *mysticus* társadalmi átalakulás: úgy fogva fel az utóbbit, mint tant, mely az összes dolgoknak, de főleg az emberi boldogságnak, létnek és rendeltetésnek a titkát tartalmazza, képezi az összes vallásoknak az alapját.

Szóval: a vallások születését szemlélni nem egyéb, mint látni, hogy a félelem, a remény, a tiszteltet stb. *bevalteinek* behatása alatt miként hatolhat be egy *mythicus conceptio* az ember szellemébe, mint forr egygyé más képzetekkel vagy tökéletlen igazságokkal, miként válik egy testé azokkal. — A legelső és durva vallások rendszerbe szedett babonások valának, melyeket a szükség és a szenvedély szervezett. A babonasz egy helytelen mederbe terelt inductio, az észnek kores elvetélt terméke; de nem pusztán a képzeteknek egyszerű szeszélye s a vallások elemeit sem szabad a zellem bizonyos játékaiknak tekintenünk. Pedig hányszor nem tulajdonították a vallások keletkezését pusztán azon állítólagos szükségnek, mely a csodás, a rendkívüli után áhitozik s a mely mint gyermeket ragadja meg a bölcső-korukat élő népeket! Az igazat megvallva, a kezdetleges népek — a vallások terén — egyéni vagy társadalmi érzelmeiknek kielégítésén kívül, nem kerestek egyéb, mint a dolgok magyarázatát, mely kevésbé volt meglepő s durva intelligentiájuknak legjobban megfelelt s reakjuk néve a legeszszertűbb volt. Egy ily ősi ember jóval kovesebb csodásat látott annak elképzelésében, hogy a villámot Indra vagy Jupiter szörja, mint látta abban, ha e tüneményt előtte a vilámisságnak igyekednek betudni. A mythos jóval kielégítőbben magyarázta meg a természeti lények s az ember között létező viszonyt, mert a kor intellectualis felfogása előtt a valószinőség hatsatával birt. Jehova és Jupiter a tudomány-conceptioit tárgyai valának egykoron, ha a tudományt a dolgoknak egymáshoz való fűzésében, kapcsolatuk megteremtésében kerestük. Ma már, midőn a természeti törvényeket ismerjük s ekként az G közbenlépésekre szükségünk nincsen, az istenség, mint tisztán tiszteleti lény jelentkezik. A vallás egykoron egyebek között a születő tudomány is vala, mely mindenekelőtt tisztán *physicalis* problémák megfejtésével foglalkozott, *paraphysica* volt, mielőtt *metaphysicavá* vált volna.

(Folyt. kov.)

Az első polgári házasság Zagyván.

Folyó évi november hó 3-án volt az első polgári házasság megkötése Zagyván az ujonnan épített és díszesen berendezett s G Felségének aranykeretbe foglalt arcképével felszített anyakönyvi hivatalban, a mikor is Marttyássák Mihály és Poklop Anna bányamunkás párt költte egybe, intelligens uri közönség jelenlétében Szabó Imre polgári tisztviselő anyakönyvvezető a szokásos kérdések megtétele és a hivatalos funkció befeljesése után az új párhoz a nevezett anyakönyvvezető ur a következő hazafias szép beszédet intézett:

„Tisztelt új pár!
Hivatalos kötelességem teljesítése után engedjek meg, hogy én legyek az első, ki önöket mint új párt, mint törvényes hitveseket üdvözli. Azon pillanattól kezdve ugyanis, a melyben önöket saját kívánságukra az előírt törvényes formák közt anyakönyvünkhöz hitves-társakul beigtatni szerencsés voltam, önök a haza szentelt törvényei értelmében hites társakká váltak s ezeknek tekintetnek.

A magyar állami hatalom nevében adtam én össze önöket s kívánom, hogy házasságukat mindvégig az Isten áldása, jó szerencse, békeség kísérje.

Szívükben most egy új érzelm, a hitvestár-

sak tiszta szerelme foglal helyet, ne szorítsa ki ez amazt, hanem a honszeretet s a hitvesi szerelem melegen éljenek ezental boldog együttlétben, ennek a két érzelmenek a fénye hozzon derüt családi tűzhelyükbe, s ezeket a tiszta érzelmeket őrizzék meg mindenkor a legfellelkenyebben szívükben.

Jó és rossz napokban egyaránt teljesíték egymás iránt hitvesi kötelességeiket, s ne feledjék soha: mivel tartoznak az államnak, a törvénynek, a melynek erejével most az önök házasságát megkötöttem.

Egyházi kötelességükről sem feledkezzenek meg s házasságukat, a mely polgárilag megkötöttén, most már érvényes és mindenek előtt törvényes, áldassák meg egyházi törvényeik értelmében lelki pásztorukkal, papjaikkal is.

Isten áldja és kísérje frigyüket. Legyenek mindig díszre hivatásuknak s váljanak javára a magyar hazának.

Ez alkalommal voltunk szerencsések a zagyvárónai anyakönyvi hivatalban körültekinteni és ottan arról győződünk meg, hogy daczra ezen fáradságos, nagy türelmet és pontosságot igénybe vevő anyakönyvvezetői teendőknek, most már eddig a születési anyakönyvbe 21, a házassági anyakönyvbe 1, a balotti anyakönyvbe-17 eredeti bejegyzést láttunk, az anyakönyvi helyiség csinos berendezése; az anyakönyvek pontos szakavatott vezetése, a statisztikai úrlapok kiállításra, az anyakönyvi iratgyűjtemény pontos rendben tartása, ismétellen bezonyítottat, hogy Szabó Imre anyakönyvvezető ur számos és igen sok más körjegyzői teendőin kívül dicséretet érdemlő anyakönyvvezetőnek is vált be, és így nagyon kívánatos volna, hogy a nevezett anyakönyvvezető körjegyző ur hosszas husz évi becsületes és szorgalmas működése után a község anyagi jobb-létéről is gondoskodna.

Egy jelenvolt.

Losoncz hírek.

Losoncz, 1895. nov. 8.

Nálunk a legközelebbi vármegyei gyűlést politikai pártalakulások előzték meg. Az új Vigadóban a szabadelvű párt tagjai gyűltek össze s a megyei gyűlésen való tömeges megjelenésre határozta magukat. He is bizonyították, hogy a mikép megbeszélék, akként cselekvének. A szabadelvű pártion kívül itten eddig csupán függetlenségi párt birt többséggel. Most nemcsak ez utóbbi párt gyűlt össze, hanem valami oly egyezleg, mely a politika mindennemű árnyalatú hibeiből verődött össze. Ezek gyűlhelye a „Hungária”-szálló volt. Mocsáry jelent meg köztük s bátorította őket különféle okokkal, kilátásokkal, kitartásra. Hogy infele párt, azt nem merne bevállani; hanem a kapacitálás különféle érveiből kiérzik a néppártiáság. Egy felhívás is jelent meg e napokban Scitovszky mellett. Megküldetett az olyanoknak is, a kik nem megbízottasági tagok. E felhívás alatt különböző pártok férhainak neveivel találkozom. Ott látom Gellén Endre, Bulyi János, Hrk János neveit, a kik mint függetlenségi párt emberei voltak ismeretesek. De ott van gr. Czebrján neve, a ki Zichypárti. Ott van Szabó Pál eddig a szabadelvű párt híve. Ott van Wladár a nemzetiségi. Olvasható Havas, Kujnis neve is. Mindez arra enged következtetni, hogy ezen felhívás röggib keletű, mert ezen nevek viselői közül többen, mint például Kujnis, a megye részéről, a losoncz városi megyebizottsági választókerület egyik elnöke lett. Ily megbízatásra pedig aligha lett volna kizemelve, ha valami zagyvalékpártnak lenne híve. E felhívás és a jelenlegi fejlemények között, bizonyos anachronizmus észlelhető, melynek a megfejtését csak a jövő adhatja meg. Aonny bizonyos, hogy a kapacitálás minden oldalon folyik. Régi hitóriák is felelevenítettek. Így több közt a helybeli papok elkeresztelési póre. Az egyik párt mondja: „lásatok az első, a helybeli forum a rk plébánost méltán elítélte, a jelenlegi alispán felmentette”, nem vall-e ezen ítélet arra, hogy néppárti, hogy részrehajló stb. Az ellenpárt ismét híveinek egy részét szintén e történéssel toborozta, azt mondván: az alispán az ez ügyben hozott felmentő ítélettel a miénknek bizonyította magát. Miénk ő és gróf Czebrján is, a ki megígérte, hogy ha papunkat becsukják, az idő alatt állítólag pezsgővel fogja tartani a szórakoztató társaságot.

Aonny bizonyos, hogy a szabadelvű párt tagjai a megyegyűlésről lelkesült örömmel tértek meg, a biztos diadal reményében.

Ma egyhete nagy harangzúgás töltötte be városunkat. Pap Gábor a dunamelléki ref. püspök meghalván; minthogy az itteni ref. egyház kerületébe tartozott, az ő gyászos elhunytja felett szült bánatosan a harang. Hitroknai érzületből az itteni ev. egyház is megszólaltatta harangjait.

A róm. kath. egyház harangjai is megszólaltak. Huszár Ágoston nyugalmazott alezredes halálát jelezték azok, a ki évtizedek óta volt állandó lakosa városunknak s ismert kedves alakja társadalmunknak. Besztercebányára volt származási helye s a Görgey-es láddal állott rokonságban. Béke lengjen porai felett!

A hangverseny, a melynek rendezéséről már is irtam volt, a megvalósulás stádiumába lépett, a munkáiban a meghívók már is ki vannak nyomtatva s ekként vannak szövegezve: „Moghivó Hubay Jenő hazánk világhírű hegedűművésze és neje szül. Cebrján Bóza grófnő által Waldbauer József tanár és Barthlme Antal karnagy közreműködésével 1895. évi november hó 17-én esti 8 órakor a Vigadó dísztermében a losonczy polg. menház és a szegényalapa javára adandó hangversenyre. Losoncz, 1895. november hó. A rendező bizottság. Mősor. 1. Mozart. Négyes. a) Allegro, b) Andante, c) Allegro moderato.

Eldadják zongorán, hegedűn, mely hegedűn és gondokán Hubay Jenőné, Hubay Jenő, Waldbauer József és Barthlme Antal. 2. a) Vieuxtemps. Reverie, b) Wieniawski. Kuiuivak. Eldadja Hubay Jenő. 3. a) Boris-ka magándala, Hubay Jenő „A falu rossza” című új operájából, b) Hubay Jenő. Rózsabokor a domboldalon. Eneki Hubay Jenőné. 4. a) Hegedű-olo Hubay Jenő „A cremonai hegedűs” című operájából. b) Hubay Jenő. Alkonyator. c) Hubay Jenő. A fonóban. Eldadja Hubay Jenő. 5. a) Rubinstein. Es bliukt der Thau, b) Massenel. Ouvre tes yeux bleus. c) Hermann. Oh szólj hozzám. Eneki Hubay Jenőné. 6. Magyar népdalok. Hegedűre átírta Hubay Jenő. a) Csak egy szép lány. b) Kis szekeres, nagy szekeres. Eldadja Hubay.”

Millennium.

(A tengerfenék világa.)

Egyik kis csodája lesz az ezredéves kiállításnak. Egy kis előcsarnokból a földbe menő félig homályos barlang-szerű folyosóba jut a látogató, s a mikor mind lejjebb és lejjebb megy, sziklatümbök, oszlopok, cseppkövek között találja magát misztikus félhomályban, temperált nedves, hűvös légkörben. Mintha egy ismeretlen világban, a tenger fenekén járna. S jobbról-balról, fölfel-alul üveg-falakon át egy csodálatos, sohase látott világ tárul eléje az elmesén, panoráma-szerűen megcsinált tengeri aquarium, benne a tenger fenekének hámulatos, eleven világával. A legváltozatosabb élet, a legesodásabb állatfajok. Emitt bizarr-alaku halak, csikók, tülhalak, tengeri ördögök, odább a folyton mozgó lágytestű polipok, csigák és kagylók között a tengeri-rózsák száznai lepik el a fenéket, kitarják tarka karjaikat, aztán egy rezzenésre összebujnak s percekbe telik, a míg újra kinyitják pompás, piros, narancssárga, zöld és kék szirmait. Tüskebőrűek, lomha tengeri csillagok hevernek szerte. Kagylóhéjak közt mászik visszafel a remete rák, tengeri uborkák hevernek a különös alakú algák közt. Hogy az illúzió teljes legyen, messze a háttérben egy óriás körkép lesz folytatásaké a tengerfenéknek, folyton mozgó, változó vetített képekkel. Egy elsüllyedt hajó széthullott roncsai fokozzák a kép hatását s körülötte mozognak, uszkálnak a halak és meduzák, a tengerfenék csodálatos lakói eleven példányokban.

(A magyar háziipar.)

Az ezredéves kiállítás egyik legszebb és legüdvösebb feladata megősmertetni a magyar népet a világgal. A magyar népet, a maga teljes valóságában. A házat, a szobáját, a csürét, az ólját, a viseletét, az életmódját, a szokásait, az erkölcsöt és a két keze munkáját. Ennek a céljánk szentelik a kiállítás faluját, ötvennél több épületével és százon felül levő melléképületeivel. Erről a faluról még többször lesz alkalomunk beszélni, most csak egy nagy épülettéről essék szó, a hol a magyar háziipar kerül bemutatásra. Maga az épület a pozsonyi város-házának mása lesz s pozsonyi iparosok építik, egészen hiven az eredeti nyomán. Négy nagy csoportra oszlik benne a kiállítás; ezek:

- 1. a fonó- és szövő-ipar;
- 2. fonások fűzvezzéből, hánscból, gyékényből, szalmából;

- 3. agyagipari cikkek;
- 4. fupári készítmények.

Mindenki csoport nemcsak a készített tárgyak bemutatására szoritkozik, hanem egyszerűsággal teljes statisztikáját adja, hogy hány ember foglalkozik az illető háziiparral, hány férfi, nő, gyermek, mennyit tesz az évi termelés s mennyi a munka keresete. De ezen felül, hogy a kiállítás képét változatossá s magát a kiállítás tanulságossá tegyék, bemutatják életnagyságú figurákat és csoportokon a készítés módját is. Az agyagipari csoportban például egy tüzálló téglából összerakott kis házikó lesz, a melyben a papírmasszából élethűen utánzott szaluzsányi fazekas korongján tálakat és bögréket készít, egy másik csoportban az asszony meg a fiú az agyagot veri, aztátja és gyurja a fazekas kezéhez; egy harmadik pedig a kész fazekakat, tálakat, bögréket rakosgatja és helyezi el. A fonó- és szövő-ipari csoportban látivaló lesz a tornálali szőnyegét szövő asszony s a szövőszekével, a varrottast készítő bányly-hunyadi nő, a felvidéki csipkeverő leány. A vessző és hánscs csoportban látható lesz a dorognai kosárfonó család munkássága, azon kezdve, mikor a család ifjabb tagjai hántani kezdik a fűzvezzőt s végig minden proccszuszon, amint a készülő kosár kézzel-kézre jár s végre a család fejének a kezéből kerül ki, mint formás, kész kosár. Ugyanígy látható lesz egy hajdu-nánási számalap-készítő család s egy bárfai gyerekjátékot, babákat, fa-faragásokat csináló familia. A babukat mind az illető vidék ruhaiba öltöztetik s a szükséges ruhákat, eszközöket, számszámokat már fel is hozattak Budapestre.

Hírek és különfélek.

Személyi hír. Rudnay Béla főispánunk még a múlt vasárnap jött a székvárosba, honnan a gyűlések után csak nov. hó 7-én távozott Budapestre. — Stesser József miniszteri tanácsos, városunk jeles szülője, tegnapi rövid tartózkodásra ide érkezett. Üdvözöljük őt mlgát körünkben.

Egyházi ügyek. A b.-gyarmati ev. egyház az esperességi alesperesi állást illetőleg Wladár Viktora, a másodfelügyelői állást illetőleg pedig br. Buttler Ervinre adta szavazatát.

Előléptetés. Buday Plichta Barnabás, a székesfehérvári 17-ik honvédered tartalékos hadnagya ugyanezen ezrednél tartalékos főhadnaggyá neveztetett ki.

Dr. Szendrő Jenő, B.-Gyarmat város orvosa a f. évi szeptember hó 23-dikától október hó 25-ikéig Budapestben megtartott *tiszti orvosi vizsgát* sikerrel letette. Gratulálunk neki újabb képesítéséhez.

A b.-gyarmati önkéntes tűzoltó egyesület nov. hó 3-án Seitovszky János elnökle alatt közgyűlést tartott, mely alkalommal módosította és illetve összhangzásba hozta alapszabályait azon városi szabályrendelettel, mely a kötelező tűzoltóság intézményét lépteti életbe. A tárgyalás reggeli 9 órától majdnem délig tartott.

Vértessy Gyula jeles írók „Elbeszélések” cím alatt újabb kötetet adott ki, melyre felhívjuk a közönség figyelmét. A kötet ára csinosan költé 1 korona s megszerezhető Bpsten az Atheneum kiadóhivatalában.

Számonkérő szék. A főispán nov. 4-én az összes központi és járási tisztikkal számonkérő szöket tartott s kifejezte, hogy a tisztikar munkálkodásával meg van elégedve s kedvező eredményt konstátált.

Áthelyezés. Főispánunk ifj. Fáy Albert b.-gyarmat-járási szolgabírónt mint értesülönk, a nógrádi járásba s viszont onnan Rákóczy István szolgabírónt a füléki járásba, Buday Plichta Kornél szolgabírónt pedig a b.-gyarmati járásba közzsölgálati érdekekből áthelyezte.

Hymen. *Hevessí Jenő,* az „Egyetértés” belmunkatársa s lapunknak is dolgozó társa, október hó 30-án jegyezte el Váradi Janka kisasszonyt, Váradi Ede, ismert fővárosi polgár bűjos és szelleműdűs leányát.

A honvédelegénység felesketése. Ma egy hete önnepség közepett lettek az október elején nagyszámmal B.-Gyarmatra bevonult honvéd-ujoncok felesketve. Reggel 8 órakor a róm. kath. templomban, a tisztikar vezetése alatt megjelent legénység énekes misét hallgatott, mise előtt pedig ft. Hotovinszky Károly a szószékről mondott hozzájuk minden tekintetben jeles egyházi beszédet,

melyben a katona bazafias kötelelességet népszerűen fejtegette az esperes, jeliséül vévén a Megváltó ama szavait: „Adjátok meg a császárnak, a mi a császáré, s Istennek, a mi az Istené!” Mise után pedig a templom előtt, zászló alatt megosztott sorok, illetve szakaszokban felállott honvédek Polónyi János főhadnagy előmondása szerint önnepélyes esküt tettek.

Tőkefelemelés. A „Losonczy Takaré- és Hitelbank” részvénytársaság mostani 100.000 frtos alapitőkéjét 50 ezer frttal fogja felemelni és e czélból 500 db 100 frtos névértékű új részvényeket fog kibocsátani. Minden régi részvényesnek 2 részvény után elővételi joga van egy új részvényhez és pedig 115 frt vételár lefizetése esetében. Az elővételi jogosultság nov. 30-ig a vételár 30%-lőljának kifizetésével az igazgatóságnek bejelentendő.

Halottak napján. Lapunk mult számából térhiány miatt maradt ki referensünk tudósítása, hogy Balassa-Gyarmaton ez évben is teljes kegyelettel ülte meg közönségünk a halottak napját, illetőleg estéjét. Fényaránban úszott a hármás köztmetők, melyben az egyes sirhantok is a hozzátartozók részéről kiváló gondozás tárgyai. A róm. katolikus hívek részéről lithánia iszentiszteletet is tart a lelkész e napon a temetőben, s főt. Hotovinszky Károly esperes-plebános ornatásban a kántor és segédiettel együtt megjelent hírei közt, nem tudjuk azonban, mi oka lehet annak, hogy míg azelőtt e vecsernyét a temetőben lévő kápolnában tartották meg, az utóbbi évek alatt ugy látszik, a pap is, meg a hívők is kiszorultak a kápolnából s ki vannak téve az idő viszontagságainak szabad ég alatt, fedetlen fövel és a nyirkos földre térdelve végeznii el az ajátoltságot. Kivánatos lenne, ha e bajon, — miután ott a kápolna, — segítenének.

A lelkészkező összes papság, valamint a községi előljárók is híveiknek és a népek tesz-nek jó szolgálatot, ha őket alkalimlag figyelmeztetik arra, hogy az új házassági és anyakönyvvezetési törvények értelmében a házassági hirdetés teljességéhez 19, mondó: tizenkilenc nap szükséges, mely alól csak kivételés, fontos esetekben nyerhető alispáni vagy főpolgármesteri engedély adhat felmentést. Ennek nemtudása már is sok bajt okozott a népeknek, mely egyremásra készült a lakadalomhoz, anélkül, hogy a polgári tisztviselőnek módjában állhatott volna a házasság megkötését fogyanatosítani; — utolsó pillanatokban kellett aztán kapkodni és sokszor még így is hiába.

A „Skarabeusz” asztaltársaság jótékony-sága. Az a felruházási önnepély, melyről lapunk mult számában előzetes hírt adtunk, november 3-án a városbáz termében lélekemelő mozzanatok között ment véghez; a helybeli iskolának 8 növendéke (5 fiú és 3 leány) lett teljes teli öltözéssel megajándékozva, s hogy e ruházat nemcsak szemre volt új és csinos, de valódi szövet és jó anyagból készült, kitűnik onnan, mert házi kezelés mellett is 111 frt 98 krba került a 8 ruházat. A megajándékozottakhoz, kik már felöltözve gyűltek egybe a tanásterembe, ifj. Hunner Ferenc városi aljegyző, társasági elnök intézett szeretetteljes szavakat. De volt az önnepnek egy más kedves mozzanata is, a szomszédosobában ugyan iszonnához volt terítve, melyhez aztán a gyermekek — szülei, gyámjaitk stb. részességában hivattak meg, s egy-egy (házavitelre szánt) egész kalács mellett, külön kis kalács is volt a jó kávéhoz stb. Ez uszonnát Torbicza János, Selmezy Sándor, Pokorny Gusztáv és Meiszner József adták össze. A felruházáshoz pedig Aninger Gyula és Himmler Bertalan járultak külön adományaiakkal. Az önnepélyen hölgyek is voltak jelen. Elmondhatjuk tehát, hogy érdemes pártolni a Skarabeuszokat.

Rágalmazott lelkész. Lapunk pár év előtt sokat volt kénytelen foglalkozni a nagy-kürtösi ágostai evangélikus híveknek lelkészük: nt. Kovácsy Kálmán ellen indított s az egyházi bíróság részéről felmentéssel befejezett ügyével. Az időközben rákospalotai pappá megválasztott lelkész, azonban volt híveit, kik nyomtatásba foglalták ellene panaszuakat, rágalmazás címén sajtó-perrel támadta meg, mely perben a budapesti esküdtszék előtti végítárgyalás f. november hó 7-ik napjára volt kitűzve. Közöljük az eredményt a M—g. nyomán, mely így szől: „Legalább is két napig tartott volna az az esküdtszékü tárgyalás, melyet rágalmazás miatt Kovácsy Kálmán, jelenleg rákospalotai evangélikus pap indított meg egykori hívei a nagykürtösiék ellen, de a mely a felek kibekülése folytan abba maradt. Kapor János kékkői jegyző s Messa András nagykürt-

tösi köznevelési-tulajdonos Sarkány Sámuel év. püspökké nyomatotul beadványt intézett, melyet még 34 nagykürtösi lakos is aláírt. A beadványban erősen megtámadták Kovácsyt, az akkori nagykürtösi felkelt. Botrányos elégtétel kérték s a többiek kort azt is állították felele, hogy a híveit zsarolta. A mára kitünőt tárgyaláson panaszos pap Nagy Dezső dr. kísérletben jelent meg, a vádlottak pedig Pollák Illés drt hozták el magukkal védőnek. Mielőtt az esküdtszék megalakult, kijelentették a vádlottak, hogy a beadvány tisztán felrövestetés szüleménye volt. Miután erre a magánvádló kijelentette, hogy a vádlottak e nyilatkozatát teljes elégtételnek tekintti s így panaszszerű eláll, mert mint papnak nem ovezja a vádlottak elítélése — a sajtóbizottság megszüntette a további eljárás.

A „Losonc és Vidéke” utolsó számában egy igen egészséges országot pendit meg, rámutatva azon már-már tűrhetetlen és tarthatatlan állapotokra, melyek között a rossz eszedtség miatt társadalmunk élni képtelen, felhívja a költségköltséget, hogy ugy, mint a hatvanas évek elején Budapesten cselekedtek a bolesányok, — végigköt most is újabb ómaguk kezébe a cseledeképet. Uj irányú egyesületi törekvéseikben háziasszonyaink határozott támogatásra találhatnak a férfiak s utóbb bizonyára a törvényhozás részéről is, mert a mostani cseledektörvény céljainak meg nem felel. Laptársunk e szavakkal végül időszerű felszólalást: „Az ezredik évre mozgassuk meg ezt a bérdest is; mert kiálltunk, hangverseny, szünidei és egyéb művészet stb. mind csak fel ördm, fél boldogság, míg rosszak a házi és gazdasági esedékek.”

Sajtóhíra. Az új rend ezime alatt lapunk utolsó számában közölt anyakönyvi bejegyzések között B.-Gyarmatot illetőleg az október hónapban előfordult halálesetek száma 21-nek lett szedői tévedésből kitüntetve, holott csak 12 volt szemben 26 születéssel.

A sertsévsz B.-Gyarmaton megszüntnek tekintendő, a mennyiben több, mint négy hete elhullási eset nem fordult elő. Kivánatos volna tehát, ha ugy mint Losoncban ez már megtörtént, városunk is felszabadították a zrlat alul.

Meleg napok. A lefolyt héten enyhe szellő mellett száraz meleg napok uralkodtak, úgy, hogy a téli ruhát felre lehetett tenni, a mezőgazdaságra nézve azonban az idő alkalmasnak mondható, folyik az elkészült szántás, a burgundia szedés, bujik és gypesedik az őszi vetés, stb.

Uj levélbélyeg. A várbeli állományomda mint értesítünk, már elkészítette az új koronás okmánybélyegeket, a melyek legközelebb forgalomba is jutnak. Az új bélyegek sokkal tetszetősebbek a régi okmány-bélyegeknél s kissé hasonlítanak az osztrák hasonló fajtajú bélyegkezhez. Az elkészült bélyegképet már napok óta hirdják az Allamnyisdából a pénzügyminiszteriumba, de forgalomba csak akkor hozták, ha majd a régiék elfognak.

Millenniumi szivarok. A képviselőház pénzügyi bizottságának két új szivarfajta mutatott be a pénzügyminiszterium. Ezeket a gyártmányait a dohányjövédéknek a jövő millenniumi évben hozták forgalomba. Az egyiknek tíz krajczárért, a másiknak hat krajczárért fogják árulni darabját. A pénzügyminiszter és Gränczenstein államtitkár megkínálták az új szivaroknál a bizottság tagjait s csakhamar eürű füstfelhők tettek bizonyosságot róla, hogy a millenniumi szivarok kitünően szelelnék. Előreláthatólag a nagy közönség is épen oly jóknak fogja eme szivarokat találni annak idején, mint a mai kóstoló alkalmával a pénzügyi bizottság tagjai.

Budapesti híradás. Az október 24-én az osztrákországi intézmény Magyarországon. Ma, midőn az első osztrák buszába be van fejezve és már a nyerevényeket is kifekték, ezt a tény nagy meglepetéssel konstátálhatjuk, mert ily módon az osztrákországi nálunk is az első lépés a kis latri elhárítása irányában. A magyar osztrákországi nagy sikere sllég abban áll, hogy a társadalom összes rétegei résztvettek benne és bosszúsággal konstátálhatjuk, hogy a magyar osztrákországiakat az egész világon legkedvesebben fogadják. Valóságilag érthetetlen ebben s tekintetben az osztrák kormány eljárása, midőn nem enged meg, hogy a magyar osztrákországiak Ausztriában magában is elismertassanak. Magyarország sokkal előnyösebb a jól emlékeztünk arra, hogy még csak eüvíd idő előtt is mindenféle árulást nálunk a lemegeji kiállítás sorolyeit. Beméltető, hogy a magyar kormány sikeresen fog, hogy itt is helyreállítsa a paritást, szándé is inkább, mert az új osztrák pénzügyminiszter, Billnaki lovag, október 24-iken tartott beszédében bejelentette hajlandóságát a kis latri elhárításra. Egyébként Ausztria engedélyt a magyar osztrákországiakat ve-

zetésének érdekében nem áll, mert az osztrákországiakat keféldőze, a haza határain belül is, valóban példátlan. Ezért ajánlatos, hogy mindazok, a kik sorolyeiket vásárolni akarnak, ezt minél előbb megtegyék, nehogy oly kellemetlenségeknél legyenek kitéve, mint az első osztrák buszába előtt, midőn az utolsó napokban annyi megrendelés érkezett Heintze Károly budapesti felárulitóból, hogy a megrendelés jelentékeny része már nem kaphatott sorolyeiket. A második osztrákországi előreláthatólag meg sokkal nagyobb lesz a vásárlókód, mert a nyerevénykilátások itt meg hasonlíthatatlannal nagyobbak. Ugyanis a sorolyeikban résztvevő sorolyeik száma 100-an darabbal kevesebbet, míg a nyerevények száma több mint kétszerannyira növekedett. Ehhez járul még a nyerevénynek messé nagyobbja a második osztrákországi. Lesz ugyanis egy 600,000 korona összegű kiadó díj továbbá 5 fonyeremény 10,000—50,000 korona összegben, úgy, hogy egy sorolyeire esetleg 1 millió koronát lehet nyerni. Könnyen érthető tehát az az óriási érdeklődés, melyet a közönség tanúsít e második osztrákországi iránt, melynek buszába már december 6—14-ig lesz. A sorolyeik vezetősége nyilatkozatot benyújt arra, hogy az I. osztrákországi tulajdonosainak ajánljuk a II. osztrákországi sorolyeiknek mielőbbi bevezetését, ami legelőnyösebben úgy történik, hogy az illeték az I. osztrákországiat beállítják, mire az igazgatóság postán, utánvetéll megküldi a II. osztrákországi sorolyeiket. Miután az I. osztrákországi sorolyeiket teljesen elárulították, a II. osztrákországi vonatkozó megajutásra oly nagygyerű tömegzés várható, hogy minden I. osztrákországi tulajdonosának legelőnyösebben ajánljuk, hogy minél előbb intézkedjék a II. osztrákországi sorolyeik megszerzésére iránt.

Köhögség, rekedtségs és elnyálkásodásul, a torok- és légzési szervek minden zavaráról, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitünő hatású mellpasztilláit. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár: Egger A. és fia! Nador-gyógyszertára Budapesten, Váci körút 17. 268 2-30.

(Magyarország legszebb vidékei.)

Az ezredéves kiállítás, a mely bizonyára sok ezrevelésabitja Budapestre a külföldi vendégeket, kitünő szolgálatot tesz majd a vidékek azzal, hogy különféle módon sorra bemutatja az ország legszebb vidékeit, a gyógyító- és üdülőhelyeket. Magyarország hegy-völgyes, vadregényes vidékei sorra váltakoznak majd az Alföld pompás legelőivel, a Balaton-vidék tájaival. A bemutatás is különféle módon történik, de mindig a teljes szépségökben szem elé tárva a szép tájakat. Először is lesznek stereoszkopikus képek. Nagy, panoráma-szerű szekrenyek lesznek ezek, egyszerű forgató készülékkel, úgy hogy a néző egy-egy vidékről 10—50 képet is nézhet egymásután, az összes nevezetes épületeket, kiránduló helyeket, szebb pontokat, környéket nagy szines fölvételekben. A nagyobb fürdőket, üdülő- és kiránduló helyeket pedig külön fülkékben, plasztikai módon fogják bemutatni. Magyarország szebb helyei sorra következnek ezekben a diorámákban. Teljesen hű mintákban mutatják majd a vidék minden szépségét, hegyeket, völgyeket, erdőket, patakokat, fürdőket, épületeket stb.

Gazdászat.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Vöröslóhere. A heti forgalom néhány kisebb tételre szorított és a míg a kivétel meg nem indul, élénkebb üzletre egyelőre nincs kiállítás, de a jövőbe sem lehet valami nagy bizalmat vetni, mert számolni kell mult heti jelentésünkben is hangzatosított ama tényre, hogy majd mindenütt bő volt a termés. — Luczerna. E héten némi élénkiség mutatkozott és helyi szép színű lón a minőséghez mértén valamivel magas árón lön véve. — Takarmányrápamg több helyről lett kínálva, de a verők egyelőre tartózkodnak bármely vásárlástól. Jegyzések nyers árúért 100 kilonként Budapesten: Vörös lóhere 35—45 frt. Luczerna 40—50 frt. Baltaczim 10—1050 frt. Tavasi búkköny 5.75—6.50 frt.

Placzi gabonaárak.

1895. november 4.					
Buza	5.90	5.70	Kukoricza	4.50	4.20
Rozs	5.60	5.40	Bab	8.—	8.20
Árpa	5.60	5.40	Lencse	8.—	—
Zab	6.20	5.90	Lednek	6.—	—
			Széna	2.—	—

MENETREND

az (Esztergom-) P.-Nána — B.-Gyarmati vasútvonalon.
Érvényes 1895. évi október hó 1-től.

		Állomások			
>	<	>	<	>	<
920	720	ind.	Budapestrol		
5.45	9.00	érk.	Párk.-Nána	8.00	12.12
6.02	9.17		Kohid-Gyarmat	7.44	11.65
6.17	9.32		Kéménd	7.31	11.42
6.29	9.44		Bény	7.20	11.31
6.41	9.56	érk.	Csnta	7.07	11.19
6.53	10.09	ind.	Zalaba	6.40	10.55
7.06	10.22		Ipoly-Pásztó	6.24	10.38
7.25	10.41		Bel	6.12	10.22
7.44	10.52		Szakálos	6.02	10.11
7.54	11.09		Visk	5.43	9.52
8.08	11.24		Ipolyság	5.22	9.31
8.10	11.51		Drégely-Palánk	4.56	9.05
9.03	12.12	érk.	Ipoly-Vecse	4.43	8.50
9.15	12.24		Dejtár	4.27	8.34
9.34	12.45		B.-Gyarmat ind.	4.00	8.10
9.58	1.09		Budapestre	10.55	1.50

Felelős szerkesztő: Vannay Ignác.

Könnnyű jövedelmező
KERESÉT

etteleges fu-árlás mindenl számára, ki érvényesen engedélyezett részletek és sorolyeiképek elállítását foglalkozni akar. Ajánlatok.

FUCHS II.
váltóházhoz
Budapest, Kelemen-u. 1.
sz. emelet.
Alapított 1866.

Köszén! Köszén!
Szauer Izidor bizományi és szállítási üzletében valódi és legfinomabb **fűtő porosz szén** métermázsája házhoz szállítva **1 frt 60 krért** kapható. Megrendelések a vasutnál levő irodában elfogadtnak és gyorsan, pontosan eszközöltnek.

263. 3—3.

Hirdetmény.

A B.-gyarmati takaré- és hitelintézet részvény-társulat- igazgatósága 897/95. szám alatt hozott határozatából kifolyólag közhírré teszi miszerint, az intézetünknel zálogba tett és **1895. évi október hó 1-én** tul megem hosszabbított, sem ki nem váltott értékpapirok, arany- ezüst- és egyéb értéktárgyak, részint az intézet hivatalos helyiségében, **1895. november hó 27-én délután 2/órák**or tartandó nyilvános árverésen, részint ez időn tul, főzsdeszorüleg fognak eladatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverésig rendezendő és elővezetett kölcsönök után, árverési költség címzinen, kölcsönösszeg 2%-a fog szedetni.

Az eladandó értéktárgyakról kiállított zálogbárcaák számai:

Arany- és ezüst-nomókról:
171, 193, 195, 213, 230, 237, 255, 257, 287, 289, 293, 295, 300, 306, 309, 312 és 313.

Értékpapirokról:
63, 124, 130, 156, 159, 163, 164, 169, 181, 182 és 192-ik számú, bárcázka elzálogosított értékpapirok.

Balassa-Gyarmaton, 1895. október hó 28-án.

A B.-gyarmati takaré- és hitelintézet részvény-társulat- igazgatósága.

Állami, valamint vármegyei közterhek kivetéséhez, beszedéséhez több vármegye jegyzői kara által czél-szerűnek, könnyen kezelhetőnek talált **Adókönyvecskék**, nemkülönbön mindennemű **községi és körjegyzői nyomtatványok** nagy raktára.

A „BALASSA-GYARMATI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG”

(Ezelőtt: Kék László-féle nyomda. Alapított 1855-ben.)

ajánlja a n.-érd. közönségnek a modern kor igényeinek minden tekintetben megfelelő, gyorsgépekkel ellátott, a legdivatosabb betű-nemekkel, körzetekkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDAI

MINDENNEMŰ

NYOMTATVÁNYOK, úgy mint: **kötetekre terjedő művek, füzetek, helenként vagy havonként megjelenő szépirodalmi, politikai és vegyestartalmú közlönyök, röpiratok, üzleti kimutatások, ár- és árújegyzékek, üzleti könyvek, számlák, táblázatok bármily nagyságban, színes vagy fekete vonalzással, étlapok, körlevelek, falragaszok, menyegzői és báli meghívók, gyászjelentések és részvétiratok, egyházi, katonai és törvénykezési nyomtatványok, üzleti levélpapír és borítékok, név- és üzleti jegyek, palaczk-czimkék stb., gyors, pontos, hibátlan és jutányos áron való elkészítésére.**

A társaságot képviseli: DARVAI ÁRMIN, könyv- és papírkereskedő Balassa-Gyarmaton.

Árverési hirdetmény.

A b-gyarmati Weisz Károly-féle magán-zálogház tulajdonosa ezennel közhírré teszi, hogy saját intézetében elzálogosított tárgyak és 1895. évi október hó 6-ig lejárt a ez időn túl sem meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott értékpapírok, arany, ezüst és egyéb értéktárgyak 1895. évi november hó 13-án d.-e. 9 órakor az intézet helyiségében tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak. Megjegyeztetik, hogy a folyó 1895. évi november hó 1-ig a meghosszabbítások árverési költsége nélkül eszókörölteknél, ezenül azonban az árverés napjáig a költsön-összeg 2°/₁₀₀-a fog árverési költség czimén szedetni.

Az eladandó tárgyak folyó száma:

478, 526, 64, 56, 81, 615, 52, 76, 77, 78, 96, 764, 850, 61, 922, 86, 94, 1002, 66, 94, 1191, 1215, 52, 60, 94, 1319, 69, 95, 1418, 1519, 1624, 67, 81, 97, 1712, 57, 76, 1828, 72, 75, 82, 1917, 28, 47, 51, 77, 83, 85, 95, 2001, 05, 06, 10, 28, 29, 39, 63, 2108, 15, 17, 26, 31, 33, 37, 56, 60, 78, 83, 92, 2230, 40, 84, 94, 2358, 66, 78, 2401, 38, 48, 80, 82, 92, 95, 2511, 42, 63, 77, 87, 2624, 38, 40, 41, 42, 57, 2739, 47, 61, 2809, 15, 24, 41, 50, 63, 82, 95, 2042, 48, 62, 63, 66, 77, 79, 95, 96, 3028, 49, 84, 90, 95, 3108, 42, 49, 63, 64, 3200, 02, 03, 06, 09, 21, 27, 32, 40, 53, 54, 65, 83, 3302, 14, 24, 26, 28, 34, 49, 51, 55, 62, 69, 70, 83, 3417, 43, 74, 3507, 13, 15, 36, 37, 47, 56, 66, 75, 90, 3626, 74, 78, 81, 98, 3714, 25, 28, 34, 41, 47, 51, 63, 65, 66, 67, 76, 84, 90, 3810, 12, 29, 32, 41, 47, 49, 63, 77, 4006, 10, 95, 67, 68, 70, 75, 4106, 12, 23, 32, 45, 87, 4205, 49, 50, 71, 73, 74, 75, 85, 92, 93, 4332, 36, 41, 52, 62, 72, 78, 4411, 50, 56, 58, 78, 97, 99, 4501, 17, 24, 31, 60, 67, 77, 4001, 02, 27, 29, 44, 46, 47, 53, 66, 4702, 14, 21, 22, 26, 27, 28, 29, 45, 50, 52, 56, 61, 63, 80, 93, 4800, 02, 45, 49, 61, 65, 68, 77, 89, 91, 4911, 22, 29, 46, 47, 65, 71, 78, 5003, 05, 38, 41, 64, 65, 66, 81, 96, 5105, 12, 19, 20, 24, 26, 41, 43, 45, 47, 49, 53, 57, 68, 69, 84, 85, 88, 97, 5216, 18, 20, 37, 38, 41, 46, 47, 58, 59, 63, 66, 73, 76, 79, 84, 85, 87, 5312, 41, 51, 61, 63, 73, 77, 76, 81, 82, 85, 90, 93, 5405, 06, 17, 26, 36, 41, 53, 58, 59, 76, 80, 85, 91, 95, 5512, 22, 24, 28, 45, 72, 5404, 05, 10, 17, 21, 30, 38, 39, 46, 50, 51, 58, 79, 94, 5708, 10, 12, 17, 26, 34, 36, 40, 41, 61, 63, 70, 81, 84, 85, 86, 90, 98, 99, 5803, 04, 08, 13, 17, 24, 29, 32, 39, 40, 42, 54, 61, 62, 63, 64, 68, 84, 86, 88, 6025, 26, 27, 28.

Megjegyzés: Az árverés napján zálog-hosszabbítás nem fogadtatik el.

458—1895. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szécsényi kir. járásbíróóság 1895. évi 2946. számú végzése következtében dr. Domán Zsigmond által képviselt Svarcz Ignác javára Tornyos György ellen 110 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1420 frtra becsült lovak, tehének, üszök és borjúkból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen a szécsényi kir. bíróságnak 2987 1895. számú végzése folytán 110 frt tőkekövetelés, ennek 1893. évi december hó 29. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 70 frt 05 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Pető községben alperes lakásan leendő eszóköltségre 1895. évi november hó 11-ik napjának d.-e. 10 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szécsényben, 1895. évi október 26. napján.

Donánszky Béla,
kir. bír. végrehajtó.

271. 1—1

Jó kályha a házban fődolog!

Alulírott Balassa-Gyarmaton letelepedvén, itt a régi posta-utcában, Radványi házánál a mai kor kiválómainak teljesen megfelelő

CSERÉP-KÁLYHA-MŰHELYT

rendeztem be; minél fogva képes vagyok bármily izlésű kályhákat és kandallókat a legkiválóbb színek- és alakokban, avagy bármi más e szakba vágó czikkeket pontosan, gyorsan és jutányosan elkészíteni.

Takaréktízhely-burkolatok fehér, szürke és kék színben a legolesőbb áron kaphatók.

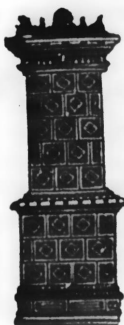
Avult kályhák átraktását és javítását szintén jutányosan elvállalom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

B.-Gyarmat, régi posta-utca 26. sz.

Pencs Ferencz, kályhámester.

000 4—11

Egy jó házból való fiu tanonczul felvétetik.

Izsef főherceg ő csász. és kir. fensége udvari szállítója.
Fülöp azász Coburg-Gothai herceg ő kir. fensége szállítója.

Sürgönczim Gotschlig Budapest.

Telefon 57-58.

GOTTSCHLIG tea, rum és cognac-
nagykereskedő

AGOSTON BUDAPEST.

Központi iroda: IV. Váci-utca 4. szám.

RAKTÁRAK:

IV. Váci-utca 6. szám „a Mandarinhoz”
a Városháza mellett.

VI. Andrassy-út 23. „Hong-Cong városához”
a kir. opera áttellenében.

IV. Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán a „Japán nőhöz.”

KIVITELI PINCZÉK:

X., Kőbánya, Fűzér-utca 9. szám.

Bizom. raktár: 2-10

Balassa-Gyarmaton:

Szommer Károly úrnál.

261

Közvetlen behozatala valódi kínai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legnőbobb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett. **Arjegyzék ingyen és bérmentve.**

Bevásárlás részletfizetésre is!

Bevásárlás részletfizetésre is
eszközölhető!

SCHÖNFELD MIKSA,

kárp. aszt. és esztalgályos bútorraktára B-Gyarmat,
a KOSSUTH-utcában.

Ajánlja dűsan fűlszerelt, jutányos árú rak-
tárát szilárd anyagból készített, modern izlésű,
különféle fa- és kárpitos bútorokban úgy egyen-
ként, mint szalónok, szobák, vendéglők és egyleti
helyiségek teljes berendezésére nézve. Dűs válasz-
ték olajnyomatú és üvegre festett, kitűnő kivitelű,
tetszetős fal-, táj- és egyéb ábrázatú képekben,
fa- és aranyozott keretű tükrökben.

Gyermekköcsik, nemkülönben mindennemű
és méretű koporsók nagyválasztékú raktára.

Vidéki megrendelések pontosan és fehértleg gyor-
san teljesítettek.

Egy jó házból való flu asztalos tanonczul azonnal felvétetik.
52-24 131.

Bevásárlás részletfizetésre is!

Hirdetések és nyilttéri közlemények a legju-
tányosabban közöltetnek a **Nógrádi Lapok és Honti
Híradó** hasábjain.

HIRDETMEŒY.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és decz.
14-éig tart.

Az első osztályban ki nem húzott **osztálysorsjegyeknek** ezen húzáshoz szükséges meg-
újítás, minden további jogok elvesztésének terhe mellett november 26-áig eszközözendő és pedig
kizárólag a sorsjegyekben jelezett elárúsitónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második húzásban részt
vesznek a nélkül, hogy **ezek** megújításának szüksége fennforogna.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig: egy egész sorsjegy 80 koronáért,
egy tízed sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárúsitóknál kapha-
tók, kik egyszerűmind mindennemű felvilágosítással szolgálhatnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem
hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar osztálysorsjáték igazgatósága.

EGY MILLIÓ NYEREMÉNYEK

1,000,000 korona nyerhető a légszerencsésébb esetben

az államilag jóváhagyott

Magyar osztály-sorsjátékon,
melynek

NAGY NYEREMÉNYHÚZÁSA

1895. december 6-14-ig ejtetik meg.

Megjítási sorsjegyek árai:

1 egész 1 tízed 1 huszad

20 frt 2 frt 1 frt

Vételsorsjegyek:

1 egész 40 frt

1 tízed 4 frt

1 fél 20 „

1 huszad 2 „

4,332,000 kor.

400,000 „

200,000 „

100,000 „

50,000 „

20,000 „

15,000 „

10,000 „

8,000 „

6,000 „

2,000 „

1,000 „

200 „

100 „

Ajánl és széküld postautalvány ellenében vagy utánvérttel is

Heintze Károly, fűelárúsitó,
Szervita-tér 3. szám.

Sürgönczim: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.

How a tis tit közönségnek különböz számu több sorsjegy hirdetéskben nagyobb nyereménykiváltással le-
gyenek, at vagy annál több sorsjegy bevásárlásánál **egymástól teljeseen eltérő szintű sorsjegyeket** állítok össze
Vetés szerinti egész, fél, tízed, ar huszad sorsjegyekből a fenti eredeti árakon. **27** 270 1-2